

Innspill til arbeidet med ny stortingsmelding om forskningssystemet – Forskningsrådets rolle og funksjon

Norges Geotekniske Institutt (NGI) er et forskningsinstitutt på den teknisk-industrielle forskningsarenaen. NGI er medlem av Forskningsinstituttene fellesarena (FFA), og støtter fullt og helt FFAs høringsinnspill. Dette innspillet utdyper noen særskilte utfordringer NGI ønsker å understreke spesielt.

Løfte tverrsektorielle forskningsområder der Norge har særskilte fortrinn eller behov

Forskningsrådet bør rette søkelyset mot områder der Norge har særlige fortrinn, slik som energi og hav, men også områder hvor vi har særskilte behov, som for eksempel klimatilpasning og naturfarer (flom, ras, skred, kvikkleire osv).

Disse utfordringene er sektorovergrepene. Forskningsrådet bidrar til å fremme tverrsektorielle forskningssatsinger og samarbeid som bygger bro over sektorprinsippet og sikrer finansiering på tvers av departementenes tematiske og budsjettmessige forskningsprioriteringer. Dette arbeidet bør Forskningsrådet fortsette – og fortrinnsvis styrke – slik at ulike sektors kunnskapsbehov bringes sammen i sammensatte konsortium til det beste for norsk samfunn og næringsliv, uavhengig av budsjettstrømmer. Hvis ikke kommer ikke Norge til å klare omstillingene vi står overfor på tilstrekkelig god måte. Ingen andre institusjoner er i posisjon til å ta dette ansvaret på forskningsområdet, og dette rådgivningsarbeidet må forvaltes aktivt i dialog med departementer, andre samfunnsaktører og næringslivet.

Sikre internasjonalt forskningssamarbeid

Norge må forsterke forskningssamarbeidet med Europa og andre land. Internasjonalt gjøres det formidable investeringer i ny kompetanse og ny teknologi. Norge må trekke veksler på dette ved å delta i internasjonalt forskningssamarbeid..

Assistanse for norske forskere opp mot EU-systemet er også svært viktig. Retur-EU må videreføres som en resultatbasert del av grunnbevilgningen. Nivået på bevilgningen må sikre at forskningsinstituttene fortsatt har mulighet og økonomiske forutsetninger til å delta for fullt i Horisont Europa, i samarbeid med norske virksomheter. De siste års resultater fra Horisont Europa viser at norske forskningsinstitutter har mye å bidra med, og at forskningen holder både høy kvalitet og har god relevans.

Bevar et ressurseffektivt og balansert forskningssystem

Norge trenger et sterkt Forskningsråd som ivaretar samordning og forutsigbarhet i norsk forskning. Forskningsrådets nøytrale og uavhengige rolle må bevares, både som kompetanseorgan og som rådgiver i norsk forskningspolitikk. Forskningsrådets rolle i å sikre solide konkurransebaserte prosesser for tildeling av forskningsmidler må også bevares, da dette er utslagsgivende for kvalitet i norsk forskning.

Forskningsrådet bør bidra til å sikre en hensiktsmessig balanse mellom forskerinitiert og politisk initiert forskning, slik at forskningen både er drevet av vitenskapelig nysgjerrighet og samfunnsmessige behov. For å sikre god balanse mellom grunnforskning og anvendt forskning bør Forskningsrådet styrke det strategiske ansvaret for å ivareta instituttsektoren.

Med vennlig hilsen

Kirsti Anker-Nilssen
FoU-sjef

for NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT